

Nguy cơ “siêu El Nino” đẩy giá lương thực toàn cầu tăng mạnh đến năm 2028

14:47 13/07/2026

Các tổ chức khí tượng và chuyên gia kinh tế quốc tế cảnh báo hiện tượng El Nino giai đoạn 2026-2027 có thể phát triển thành một đợt “siêu El Nino”, kéo theo nắng nóng, hạn hán, lũ lụt trên diện rộng, làm gián đoạn sản xuất nông nghiệp toàn cầu. Trong kịch bản cực đoan, giá nhiều mặt hàng lương thực thiết yếu có thể tăng mạnh, tạo thêm áp lực lạm phát và tác động kéo dài đến tận năm 2028.

Theo Tổ chức Khí tượng Thế giới (WMO), nhiều mô hình dự báo cho thấy trong giai đoạn từ tháng 7 đến tháng 9/2026, nhiệt độ mặt nước biển trung bình theo mùa tại khu vực trung tâm và phía Đông Thái Bình Dương có thể cao hơn mức trung bình trên 2 độ C. Đây là ngưỡng cho thấy El Nino nhiều khả năng phát triển thành một đợt có cường độ mạnh.

Cùng chung nhận định, Cơ quan Quản lý Khí quyển và Đại dương Quốc gia Mỹ (NOAA) cho biết vùng biển Thái Bình Dương đang tiếp tục ấm lên. NOAA dự báo có 63% khả năng nhiệt độ mặt nước biển sẽ vượt ngưỡng bình thường trên 2 độ C vào cuối năm nay, làm gia tăng nguy cơ xuất hiện một đợt El Nino rất mạnh.

Siêu El Nino' có thể đẩy giá lương thực toàn cầu tăng mạnh

Các chuyên gia cảnh báo hiện tượng này có thể làm gia tăng tần suất và cường độ của các hiện tượng thời tiết cực đoan như nắng nóng kéo dài, hạn hán nghiêm trọng, mưa lớn và lũ lụt tại nhiều khu vực trên thế giới.

Tại Trung Quốc, Trung tâm Khí hậu quốc gia nước này cho biết nhiệt độ bề mặt nước biển ở khu vực xích đạo trung tâm và phía Đông Thái Bình Dương đã liên tục tăng kể từ tháng 6. Cơ quan này dự báo El Nino mạnh đến siêu mạnh kiểu Đông Thái Bình Dương có thể hình thành trong mùa Hè và mùa Thu năm nay.

Các chuyên gia khí hậu Trung Quốc nhận định những hình thái thời tiết liên quan đến El Nino sẽ làm gia tăng nguy cơ mưa lớn, lũ lụt, hạn hán, bão và sóng nhiệt. Phần lớn các khu vực của Trung Quốc cũng được dự báo trải qua nền nhiệt cao hơn đáng kể so với trung bình nhiều năm, với các đợt nắng nóng xuất hiện thường xuyên và trên phạm vi rộng hơn.

Không chỉ gây tác động về khí hậu, El Nino còn được xem là một trong những yếu tố có thể làm đảo lộn thị trường nông sản thế giới trong những năm tới.

Theo các chuyên gia kinh tế, thế giới hiện đang phải đối mặt với “cú sốc kép” khi nguồn cung lương thực toàn cầu vừa chịu áp lực từ các xung đột địa chính trị, đặc biệt tại Trung Đông, vừa đối mặt với những tác động ngày càng nghiêm

trọng của biến đổi khí hậu.

Ngân hàng Goldman Sachs ước tính, trong kịch bản El Nino đạt cường độ rất mạnh, giá các mặt hàng nông sản toàn cầu có thể tăng khoảng 15,8%, trong khi giá thực phẩm tại Khu vực đồng tiền chung châu Âu (Eurozone) có thể tăng thêm khoảng 1,3%.

Tuy nhiên, tác động này không diễn ra ngay lập tức. Do chu kỳ gieo trồng, thu hoạch của từng loại cây trồng khác nhau cùng những khó khăn trong vận chuyển và logistics, ảnh hưởng của El Nino đối với giá lương thực có thể chỉ được phản ánh đầy đủ vào nửa cuối năm 2028.

Ngân hàng UBS cho rằng mức độ tác động sẽ khác nhau giữa các khu vực. Tại Ấn Độ, hạn hán có thể làm suy giảm sản lượng lúa mì, gạo và mía đường. Trong khi đó, Đông Nam Á có nguy cơ giảm sản lượng dầu cọ, cà phê và ca cao - những mặt hàng có vai trò quan trọng đối với chuỗi cung ứng nông sản toàn cầu.

Theo đánh giá của UniCredit, nếu xảy ra một đợt El Nino cực đoan, sản lượng nông nghiệp toàn cầu có thể giảm tới 14,3%, tương đương khoảng 342 tỷ USD giá trị sản xuất. Trong trường hợp này, giá gạo, dầu cọ, đường và cà phê có thể tăng từ 50% đến hơn 100%.

Các chuyên gia cũng cảnh báo ngay cả khi El Nino suy yếu, tác động đối với giá lương thực vẫn có thể kéo dài nhiều năm do thời gian phục hồi sản xuất của từng loại cây trồng và những ảnh hưởng dây chuyền đối với chuỗi cung ứng.

Trước nguy cơ hạn hán kéo dài ảnh hưởng đến sản xuất nông nghiệp, nhiều quốc gia đã bắt đầu triển khai các biện pháp ứng phó.

Tại Philippines, Bộ Nông nghiệp nước này sẽ tiến hành hoạt động gieo mây tạo mưa tại tỉnh Isabela nhằm tăng lượng nước cho các lưu vực đầu nguồn và hệ thống thủy lợi phục vụ sản xuất nông nghiệp.

Chính quyền địa phương đồng thời triển khai các gói hỗ trợ khẩn cấp cho nông dân bị ảnh hưởng bởi khô hạn. Văn phòng khu vực số 2 của Bộ Nông nghiệp Philippines đã phân bổ 40.000 kg hạt giống đậu xanh hỗ trợ khoảng 8.000 nông dân.

Bên cạnh đó, cơ quan này cũng chuẩn bị nguồn giống dưa hấu, ngô nếp trắng và hành - những loại cây trồng có khả năng chịu hạn tốt hơn, nhu cầu nước thấp và thời gian thu hoạch ngắn hơn so với lúa. Giải pháp chuyển đổi cơ cấu cây trồng được kỳ vọng giúp nông dân duy trì nguồn thu nhập trong bối cảnh nguồn

nước tưới vẫn còn hạn chế.

Theo các chuyên gia, nếu El Nino tiếp tục mạnh lên trong thời gian tới, những biện pháp thích ứng sớm trong sản xuất nông nghiệp, quản lý nguồn nước và bảo đảm an ninh lương thực sẽ đóng vai trò quan trọng nhằm giảm thiểu tác động đối với nền kinh tế và đời sống người dân trên toàn cầu.

Thiên Trường